

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Історія та культура України»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Управління персоналом міжнародних корпорацій»
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІВ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Петренко Ірина Миколаївна
д.і.н., професор
завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+38-067-646-95-34, + 38-095-354-20-87
Електронна адреса	poonsku@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.culture.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=794

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття знань у студентів із проблем національної минушини у загальноєвропейському контексті та найбільш визначними здобутками української історії та культури протягом історичної еволюції від найдавніших часів до сьогодення.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії та поза аудиторією, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашніх завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточні модульні роботи Підсумковий контроль: Екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з всесвітньої історії, історії світової культури та краєзнавства
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами (ПР1); відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, (ПР2); визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку (ПР14); демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та 	<ul style="list-style-type: none"> здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК1); здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство (ЗК2); здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, наукових узагальнень (ЗК3); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
професійному спілкуванні. (ПР15); <ul style="list-style-type: none"> • Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки (ПР16); • показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення (ПР23); • демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей (ПР24). 	<ul style="list-style-type: none"> • здатність до креативного та критичного мислення (ЗК10).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Історія та культура України з найдавніших часів до кінця XVIII століття		
Тема 1. Витоки українського народу та його державності.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Оцінка місця і значення Давньоруської держави на тлі європейської і світової історії», «Київська Русь – перша форма української державності».
Тема 2. Україна у складі Великого князівства Литовського.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати складний план на тему: «Литовсько-Руська держава – друга форма української державності».
Тема 3. Українська культура Ренесансу та раннього Бароко.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати презентацію на тему: «Місце Ренесансу в світовій та вітчизняній культурі». В межах політики неформальної освіти опанування дистанційного курсу «Історія Києво-Могилянської академії» // https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:UKMA+HKMA101+2020_T1/about
Тема 4. Україна у складі Польщі. Козацька доба. Національно-визвольна війна під проводом Богдана Хмельницького.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. поточна модульна робота	Підготувати презентацію на тему: «Видатні постаті України середини XVII століття».
Тема 5. Велика Руїна. Гетьманщина. Ліквідація української автономної державності. Українська культура епохи Бароко і Просвітництва.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповідь на тему: «Творчість українських учених та митців на ниві російської культури».
Модуль 2. Історія та культура України від XIX ст. до початку XXI ст.		
Тема 6. Українські землі у складі Російської та Австро-Угорської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.).	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Суспільно-політичний рух у Наддніпрянській Україні. Поширення західноєвропейських революційних ідей. Декабристський рух в Україні».
Тема 7. Українська національна революція 1917-1921 рр.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Акт злуки УНР та ЗУНР 22 січня 1919 р.».
Тема 8. Міжвоєнний період історії	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;	Проведення студентської наукової конференції: «Голодомор в Україні в 1932-

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль I. Історія та культура України з найдавніших часів до кінця XVIII століття		
українського народу (1921-1939 рр.). Особливості розвитку культури.	виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	1933 роках».
Тема 9. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945рр.). Україна у другій половині 40-х – 1980-ті рр.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему «Розвиток української освіти і науки у період війни. Науково-технічні досягнення українських учених В.Вернадського, І.Сікорського, С.Корольова, Є.Патона, М.Стражеска, О.Богомольця, О.Палладіна.
Тема 10. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна в сучасному світі.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Підготувати доповідь на тему «Місце України в сучасному світі».

Інформаційні джерела

Основні

1. Гарін В.Б. Історія України: навч. Посібник / В.Б. Гарін. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 345 с.
2. Захарченко П.П. Історія українського права. – К. : Видавничий дім "Освіта України", 2019. – 457 с.
3. Іваненко В.В. Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / В.В. Іваненко, Г.Г. Кривчик. – Дніпропетровськ : ДНУ ім. Олеса Гончара, 2016. – 206 с.
4. Історія української державності: підручник у 2-х томах / Борисова О.В., Климов А.О., Т. 1. Давні часи. Середньовіччя. Нова доба. - Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. - 344 с.
5. Історія української культури. Навч. посіб. / За ред. О.Ю.Павлової. – К: Центр учбової літератури, 2012. – 343 с.
6. Історія української культури: курс лекцій / Під заг. ред. С.О. Костилюєвої. – Київ : НТУУ «КПІ», 2010. – 333 с.
7. Історія української культури: Навчально-методичний посібник для вивчення дисципліни студентами всіх напрямів підготовки за КМСОНП ПУЕТ/ І.М.Петренко, В.В.Сарапин. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 465 с.
8. Історія української культури: Навчально-методичний посібник з дисципліни / І. М. Петренко, В. В. Сарапин. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2012. – 506 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.culture.uccu.org.ua/>.
9. Кордон М.В. Історія української культури: навч. пос. – Львів: Магнолія 2006, 2011. – 336 с.
10. Лазарович Л.М. Історія України / Л.М. Лазарович. – Київ : Знання, 2011. – 354 с.
11. Левицька Н.М. Історія України : підручник / Н.М. Левицька. – Київ : Кондор, 2011. – 228 с.

Додаткові

1. Лоза Ю. Історичний Атлас України / Ю. Лоза. – Київ : Мапа, 2015. – 320 с.
2. Петренко С.М. Історія України: навчально-методичний посібник / С.М. Петренко, Л.М. Зенкова, Т.В. Оніпко. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. – 167 с.
3. Швагуляк М. Історичні студії: Українці на роздоріжжях та круглих поворотах історії (друга половина XIX- перша половина XX ст.) / М. Швагуляк. – Львів: Тріада плюс, 2013. – 345 с.
4. Шейко В.М. Історія української культури: навч. посіб. / В.М. Шейко, В.Я. Білоцерківський. – Київ : Знання, 2010. – 271 с.

Електронні ресурси

1. <https://burshtyn-rada.if.gov.ua/novyny/istorychna-dovidka-pro-etapy-ukrayinskogo-derzhavotvorennya/>
2. <http://mpmr.gov.ua/news/3442/etapi-ukrayinskogo-derzhavotvorennya>
3. <https://vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/48844-istoriia-ukrayinskoi-derzhavnosti-tse-ne-30-rokiv-nezalezhnosti-istoriia-derzhavotvorennia-ukrainy-nalichuie-tysiachi-rokiv>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Історія та культура України», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

[Положення про повторне навчання](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

[Кодекс честі студента](#)

[Положення про академічну доброчесність](#)

[Положення про запобігання випадків академічного плагіату](#)

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

[Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти](#)

[Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти](#)

[Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти; *інфографіка* \(розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта\)](#)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

[Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій](#)

[Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції](#)

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

[Психологічна служба](#)

[Студентський омбудсмен \(Уповноважений з прав студентів\) ПУЕТ](#)

[Уповноважений з прав корупції](#)

Безпека освітнього середовища: [Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ](#) наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання та складання екзамену

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять: лекції – тах 4 бали; захист домашнього завдання – тах 26 балів; обговорення матеріалу занять – тах 5 балів; виконання навчальних завдань – тах 6 балів; завдання самостійної роботи – тах 5 балів; тестування – тах 5 балів; поточна модульна робота – тах 5 балів.	30
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять: лекції – тах 4 бали; захист домашнього завдання – тах 26 балів; обговорення матеріалу занять – тах = 5 балів; виконання навчальних завдань – тах = 6 балів; завдання самостійної роботи – тах = 5 балів; тестування – тах = 5 балів; поточна модульна робота – тах 5 балів.	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни